

16.1.2023

ÁLLÁSFOGLALÁSI INDÍTVÁNY

benyújtva a Bizottság alelnöke/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviseleje nyilatkozatát követően

az eljárási szabályzat 132. cikkének (2) bekezdése alapján

az Ukrajna elleni agresszió büntetével foglalkozó törvényszék létrehozásáról (2022/3017(RSP))

Anna Fotyga, Witold Jan Waszczykowski, Zbigniew Kuźmiuk, Adam Bielan, Roberts Zīle, Patryk Jaki, Kosma Złotowski, Alexandr Vondra, Anna Zalewska, Elżbieta Kruk, Beata Mazurek, Jacek Saryusz-Wolski, Denis Nesci, Beata Kempa, Jan Zahradil, Andželika Anna Możdżanowska, Jadwiga Wiśniewska, Bogdan Rzońca, Elżbieta Rafalska, Ryszard Czarnecki, Charlie Weimers, Dominik Tarczyński, Assita Kanko, Veronika Vrecionová, Carlo Fidanza, Joachim Stanisław Brudziński, Zdzisław Krasnodębski, Tomasz Piotr Poręba, Eugen Jurzyca
az ECR képviselőcsoport nevében

B9-0072/2023

**Az Európai Parlament állásfoglalása az Ukrajna elleni agresszió büntetével foglalkozó törvényszék létrehozásáról
(2022/3017(RSP))**

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Ukrajnáról és Oroszországról szóló korábbi állásfoglalásaira és jelentéseire,
 - tekintettel az ENSZ Alapokmányára,
 - tekintettel a népirtás büntetének megelőzéséről és megbüntetéséről szóló ENSZ-egyezményre (a továbbiakban: a népirtásról szóló egyezmény),
 - tekintettel a Nemzetközi Büntetőbíróság (NBB) Római Statútumára,
 - tekintettel az 1975. augusztus 1-jei Helsink-i Záróokmányra és az azt követő dokumentumokra,
 - tekintettel az az új Európáért létrejött párizsi chartára,
 - tekintettel az ENSZ Nemzetközi Jogi Bizottsága által kidolgozott nürnbergi elvekre, amelyek meghatározzák, mi minősül háborús bűncselekménynek,
 - tekintettel a budapesti megállapodásra,
 - tekintettel az ENSZ Közgyűlése által elfogadott 2022. március 2-i és 2022. november 14-i határozatokra,
 - tekintettel a Nemzetközi Bíróságnak a népirtás büntetének megelőzéséről és megbüntetéséről szóló egyezmény szerinti, feltételezett népirtásról szóló, 2022. március 16-i végzésére,
 - tekintettel eljárási szabályzata 132. cikkének (2) bekezdésére,
- A. mivel az Oroszországi Föderáció Ukrajna elleni agresszív háborúja az ENSZ Alapokmányának és a nemzetközi jog valamennyi alapelveinek nyilvánvaló és kirívó megsértését jelenti, beleértve a Helsink-i Záróokmányban, az Új Európáért Párizsi Chartában és a budapesti megállapodásban foglaltakat is;
- B. mivel 2022. március 16-án Hágában a Nemzetközi Bíróság felszólította Oroszországot, hogy állítsa le az Ukrajna elleni inváziót, és kijelentette, hogy nem látott semmilyen olyan bizonyítékot, amely alátámasztaná a Kreml háborúval kapcsolatos indokolását;
- C. mivel Oroszország 2014 óta tartó, Ukrajnával szembeni indokolatlan és provokáció nélkül indított agresszióját – a 2022. február 24-i teljes körű inváziót is beleértve – elsősorban többséggel elítélték mind az ENSZ-en belül, mind azon kívül, mint az ENSZ Alapokmánya 2. cikkének (4) bekezdésébe ütköző agressziót; mivel 2022. március 2-án

az ENSZ Közgyűlése 141 szavazattal, 5 ellenszavazattal és 35 tartózkodással elfogadta az Ukrajna elleni agresszióról szóló határozatot, amelyben a leghatározottabban elítélte „az Oroszországi Föderáció Ukrajna elleni, a Charta 2. cikkének (4) bekezdésébe ütköző agresszióját”;

- D. mivel Oroszország agresszióját különböző államok és nemzetközi szervezetek, például az Európa Tanács, az EU, az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet, a NATO, az Afrikai Unió, a Nyugat-afrikai Államok Gazdasági Közössége, a Csendes-óceáni Szigetek Fóruma, az Amerikai Államok Szervezete, a Karibi Közösség, az Északi Tanács képviselői és mások is kifejezetten elítélték;
- E. mivel az ENSZ Közgyűlése 2022. november 14-i határozatában kijelentette, hogy „az Oroszországi Föderációt felelősségre kell vonni a nemzetközi jog Ukrajnában vagy Ukrajnával szemben elkövetett mindennemű megsértéséért, beleértve az Egyesült Nemzetek Alapokmányát sértő agressziót, valamint a nemzetközi humanitárius jog és a nemzetközi emberi jogi normák megsértését”, továbbá hogy „az Oroszországi Föderációnak viselnie kell valamennyi nemzetközi jogba ütköző cselekményének jogkövetkezményeit, beleértve az ilyen cselekmények által okozott sérelmek, köztük a károk megtérítését”;
- F. mivel az Oroszország Ukrajna elleni háborúja során elkövetett háborús bűncselekményeket és emberiesség elleni bűncselekményeket Ukrajna és számos más állam, valamint a Nemzetközi Büntetőbíróság is vizsgálja, Ukrajna pedig elismerte a Nemzetközi Büntetőbíróság joghatóságát a fegyveres konfliktus során 2014 óta elkövetett valamennyi bűncselekmény tekintetében, és a Római Statútum 43 részes állama az ügyet a Nemzetközi Büntetőbíróság elé utalta;
- G. mivel a Nemzetközi Büntetőbíróság főként a népirtás bűncselekményét, az emberiesség elleni bűncselekményeket és a háborús bűncselekményeket vizsgálja, de korlátozott hatáskörrel rendelkezik az Ukrajna elleni agresszió büntetével kapcsolatban, mivel sem Ukrajna, sem Oroszország nem részes állama a Római Statútumnak és az azt módosító, az agresszió bűncselekményéről szóló kampalmai módosításoknak; mivel ahhoz, hogy a Nemzetközi Büntetőbíróság kivizsgálhassa a Római Statútum és a kampalmai módosítások részes államait nem érintő agresszió bűncselekményét, az agresszió tényét az ENSZ Biztonsági Tanácsának határozatban meg kell állapítania, majd a Biztonsági Tanácsnak az esetet a Nemzetközi Büntetőbíróság elé kell utalnia; mivel e két előfeltétel a jelenlegi körülmények között nem teljesíthető;
- H. mivel az említett joghatósági hiányosságot orvosolni lehetne egy különleges nemzetközi törvényszék felállításával, amelynek feladata az lenne, hogy kivizsgálja az Oroszország és szövetségesei politikai vezetői és katonai parancsnokai által Ukrajna ellen elkövetett agresszió bűncselekményeit, és lefolytassa a büntetőeljárást;
- I. mivel egy ilyen törvényszéket többoldalú államközi szerződés alapján, vagy egy nemzetközi szervezettel, különösen az ENSZ-szel kötött megállapodás alapján lehetne létrehozni;
- J. mivel Oroszország nagymértékben visszaélt a Biztonsági Tanács állandó tagjaként betöltött pozíciójával, és megakadályozta az ENSZ minden arra irányuló kísérletét, hogy felelősségre vonják Oroszországot az ukrajnai agresszív háború miatt;

- K. mivel az ENSZ Közgyűlése az „Egyesülve a békéért” című, 1950. november 3-i határozata értelmében hatáskörrel rendelkezik arra, hogy fellépjen azokban az esetekben, amikor a Biztonsági Tanács az állandó tagok egyhangúságának hiánya miatt elmulasztja a nemzetközi béke és biztonság fenntartásával kapcsolatos elsődleges felelősségének gyakorlását;
- L. mivel az Ukrajna elleni orosz agresszív háború 1945 óta a legnagyobb fegyveres konfliktus Európában, és az arra adott jogi válasznak megfelelőnek és ahhoz a válaszhoz hasonlóknak kell lennie, mint amelyet a nemzetközi közösség a második világháború után az elkövetők bíróság elé állítása érdekében adott; mivel Oroszország agressziója példa nélküli mind az elkövetett jogsértések – többek között az agresszió, a megszállás, az annektálás, a népirtás, a háborús bűncselekmények és az emberiség elleni bűncselekmények – súlyossága, mind pedig az áldozatok száma tekintetében;
- M. mivel az Oroszországi Föderáció által elkövetett háborús bűncselekmények kimerítik a népirtás fogalmát a népirtásról szóló egyezmény II. cikkében szereplő meghatározás szerint;
- N. mivel a jelenlegi háborús bűncselekményekért felelős orosz politikai és katonai vezetőket soha nem büntették meg a korábban Csecsenföldön vagy Szíriában elkövetett hasonló atrocitásokért;
- O. mivel a 2008-as grúziai inváziót követő büntetlenség az egyik olyan tényező, amely kikövezte az utat Oroszország Ukrajna elleni agresszív háborúja előtt;
1. a lehető leghatározottabban elítéli az Oroszországi Föderáció Ukrajna elleni agresszív háborúját, valamint Belarusz e háborúban való részvételét, és ismét követeli, hogy Oroszország haladéktalanul szüntesse be az Ukrajnában folytatott valamennyi katonai tevékenységet, továbbá feltétel nélkül vonjon ki Ukrajna teljes, nemzetközileg elismert területéről minden haderőt és katonai felszerelést;
 2. felhívja a Tanácsot és a Bizottságot, hogy teljes mértékben támogassák az Oroszországi Föderációnak a nemzetközi jog, az emberi jogok nemzetközi joga és a nemzetközi büntetőjog szerinti elszámoltathatóságának megteremtésére irányuló kezdeményezéseket, különösen a Nemzetközi Büntetőbíróság főügyésze és az uniós tagállamok által indított vizsgálatokat;
 3. ismét felszólítja a tagállamokat és a nemzetközi közösséget, hogy – figyelembe véve a törvényszékek létrehozásának szabályozására és az agresszió bűncselekményének elbírálására vonatkozó meglévő nemzetközi jogi keretek korlátait – Ukrajnával szoros együttműködésben sürgősen hozzanak létre egy különleges ad hoc nemzetközi büntetőbíróságot az Ukrajna elleni agresszió bűncselekményének kivizsgálására és büntetőeljárás alá vonására, valamint az elkövetők bíróság elé állítására; felhívja az EU-t és a tagállamokat, hogy létrehozását követően biztosítsák a pénzügyi, jogi és minden egyéb szükséges támogatást a törvényszéknek;
 4. hangsúlyozza, hogy az agresszió büntette nem maradhat büntetlenül, és hogy az Ukrajna elleni agresszív háború felbujtóit és elkövetőit – az Oroszországi Föderáció elnökét, Vlagyimir Putyint, Belarusz elnökét, Aljakszandr Lukasenkát, az Oroszországi Föderáció külügyminiszterét, Szergej Lavrovot és az Oroszországi Föderáció védelmi

miniszterét, Szergej Sojgut –, valamint az Ukrajna elleni háború tervezésében, előkészítésében, elindításában vagy folytatásában részt vevő valamennyi személyt nemzetközi igazságszolgáltatás elé kell állítani, és nem illeti meg őket személyes mentelmi jog;

5. elítéli azt az orosz gyakorlatot, hogy megakadályoznak minden olyan ENSZ-szintű fellépést, amelynek célja Oroszország felelősségre vonása az Ukrajna elleni agresszív háborúért; felszólítja az ENSZ valamennyi tagállamát, hogy – figyelembe véve, hogy az Oroszországi Föderáció az Ukrajna elleni agresszív háborújával súlyosan megsértette az ENSZ Alapokmányának legalapvetőbb elveit – lépjenek fel Oroszország Biztonsági Tanácsán belüli vétőjogának visszavonása és Oroszország ENSZ-ből való kizárása érdekében, hasonlóan ahhoz, ahogy 1939-ben kizárták a Szovjetuniót a Népszövetségből a Lengyelországgal és Finnországgal szembeni agresszióját követően;
6. hangot ad annak a szilárd meggyőződésének, hogy a nemzetközi közösségnek a lehető leghamarabb meg kell tennie a szükséges lépéseket egy ilyen különleges ad hoc nemzetközi bíróság haladéktalan létrehozása érdekében, és biztosítania kell, hogy ne maradjanak büntetlenül azok, akik az Ukrajna elleni agresszió bűncselekményének elkövetéséért felelősek, és akik megtervezték és meghozták az erőszak ezen illegális alkalmazásának megkezdésére vonatkozó utasításokat, amely háborús bűncselekményekhez, emberiesség elleni bűncselekményekhez és népirtáshoz vezetett;
7. felhívja az ENSZ Közgyűlést, hogy éljen az „Egyesülve a békéért” című határozat által ráruházott hatáskörökkel egy ilyen ad hoc nemzetközi bíróság létrehozásának támogatása érdekében; hangsúlyozza, hogy az ENSZ határozott fellépése az ilyen kirívó, a modern időkben példa nélküli agresszióval szemben megerősítené az ENSZ szerepét, és a jövőben egyértelműen visszatartó erővel bírna más vezetők hasonló agresszív lépéseivel szemben;
8. ismételten felszólítja az EU-t és tagállamait, hogy a hasonlóan gondolkodó partnerekkel együtt sürgősen hozzanak létre egy olyan jogi eszközt is, amely lehetővé teszi a befagyasztott orosz vagyoni eszközök és pénzeszközök elkobzását annak érdekében, hogy azokat Ukrajna újjáépítésére lehessen felhasználni; hasonlóképpen kéri egy olyan mechanizmus bevezetését, amely lehetővé teszi, hogy az Oroszországi Föderáció hosszú távon jóvátételt fizessen Ukrajnának;
9. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, Ukrajna elnökének, kormányának és parlamentjének, az NBB főügyészének, az Oroszországi Föderáció elnökének, kormányának és parlamentjének, az ENSZ főtitkárának, az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet főtitkárának és az Európa Tanács főtitkárának.